

Vår dato: 19.12.2019

Vår ref.: 19/259 Ark 800

Deres ref.:

Arkiverket
Pb. 4013 Ullevål Stadion,
0806 Oslo
v/ Ellen Røsjø

Prosjektrapport for Bevaringsplan for privatarkiv i Buskerud

Sluttrapport. 10.12.2019

Prosjektbeskrivelse: Prosjektet har hatt som formål å utarbeide en bevaringsplan for privatarkiv fra Buskerud. Planen har en bestandsanalyse, samt en samfunnsanalyse for perioden 1850-2018. I planen skisseres også mulige løsninger for magasin og fellestjenester.

Prosjektperiode: Prosjektet ble gjennomført i perioden 03.2018 – 12.2019.

Bevaringsplanen ble lagt frem for Hovedutvalget for kultur, idrett og folkehelse i Buskerud fylkeskommune 06.09.2019. Den endelige planen ble sendt til Riksarkivet 02.12.2019. En flipbook-versjon ligger på Vestfoldarkivets hjemmeside:

<https://vestfoldmuseene.no/vestfoldarkivet/for-buskerud/>

Budsjett: Arkiverket og Buskerud fylkeskommune har bidratt med 225.000 hver i støtte til planen. I tillegg har Buskerud fylkeskommune bevilget 50.000 i støtte til å registrere og publiserer kartlagte arkiver på Arkivportalen.

Støtten fra Arkiverket er brukt til å lønne Bent Eks arbeid med samfunnsanalysen (8 uker), samt frikjøpe Ann Tove Manshaus og Rolf Holte til prosjektet. Det er også brukt penger på reise og lunsj til referansegrupper i forbindelse med samfunnsanalysen.

Prosjektorganisering: Vestfoldarkivet har rollen som koordinator for privatarkivarbeidet i Buskerud og har derfor igangsatt bevaringsplanprosjektet. Ann Tove Manshaus har vært prosjektleder, og historiker og arkivar i Eiker Arkiv, Bent Ek, har skrevet samfunnsanalysen og i tillegg vært en viktig bidragsyter i faglige diskusjoner.

I prosjektperioden ble det etablert en arbeidsgruppe/referansegruppe i Vestfoldarkivet, bestående av avdelingsdirektør Karianne Schmidt Vindenes, IT-arkivar Rolf Holte og arkivar Marit Slyngstad.

Bevaringsplanarbeidet har sammenfalt med både samlingsforvaltningsplan for museene og regionsreformen. Viktige samarbeidspartnere har derfor vært museenes prosjektgruppe, samt arkiv- og museumsinstitusjonene i Akershus og Østfold. Arbeidet med kartlegging og samfunnsanalyse startet opp våren 2018. Arbeidet med samfunnsanalysen er gjort av Bent Ek og har hatt en ramme på åtte uker. IT-arkiver Rolf Holte har utarbeidet, mottatt og bearbeidet Excel-skjemaene for konvertering til Asta, samt utarbeidet diagrammer for planen.

I støtten fra Buskerud fylkeskommune lå det et krav om at bevaringsplanen skulle inneholde et eget kapittel om magasin og fellestjenester. Mangel på sikre magasiner for arkiv- og museumssamlingene, var bakgrunnen for fylkeskommunenes ønske om en utredning av forholdene. En tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av Mette Indrehus (BFK), Per Øyvind Østensen (Bergverksmuseet) og Ann Tove Manshaus (Vestfoldarkivet) ble nedsatt og et felleskapittel for begge planene skrevet. I samlingsforvaltningsplanen for Buskerudmuseet har man valgt å ta utdrag fra felleskapittelet med i planen. I bevaringsplan for privatarkiv har kapittelet fokus på privatarkiv og helhetlig samfunnsdokumentasjon i Buskerud og videre inn i Viken. I 2018 etablerte prosjektlederne for bevaringsplanene i Akershus, Østfold og Buskerud en arbeidsgruppe for Viken. I gruppa sitter Katja Nicolaysen (MIA), Trond Svandal (IKA Østfold), Siri Gjems (Østfoldmuseene) og Ann Tove Manshaus (koordinator for Buskerud). Arbeidsgruppa har hatt jevnlig møter for å diskutere faglige problemstillinger og utfordringer knyttet til privatarkivarbeidet i Viken, og har i tillegg utarbeidet et felleskapittel for de tre planene.

Planarbeidet 2018-2019

- Kartlegging av bestand i 30 bevaringsinstitusjoner i og utenfor fylket. Utsending av excel-skjema, samt besøk i utvalgte institusjoner.
- Samfunnsanalyse utarbeidet for fylket i samarbeid med Bent Ek og referansegrupper.
- Møter i tre referansegrupper, samt innspill pr. e-post
- Etablering og videreutvikling av samarbeidet med arbeidsgruppen for Viken (Museene i Akershus, IKA Østfold og Østfoldmuseene).
- Et felleskapittel for Viken-fylkene utarbeidet.
- Deltagelse i arbeidsgruppe for samlingsforvaltningsplan for museene i Buskerud.
- Etablering av en egen arbeidsgruppe for magasinplan (fellesmagasin og fellestjenester)
- Kjøpt inn og etablert en egen bruker for privatarkiv i Buskerud.
- Planen ble overlevert Buskerud fylkeskommune 20.08.2019.
- 06.09.2019 ble bevaringsplanen behandlet som orienteringssak i Hovedutvalget for kultur, idrett og folkehelse i Buskerud fylkeskommune

Oppsummering av resultater fra prosjektet. Bestandsanalysen viser hva som finnes av bevarte privatarkiv for Buskerud, hvilken tilstand arkivene er i, om arkivene er tilgjengelige for publikum og om de er plassert i sikre magasiner. Samfunnsanalysen gir et historisk riss av samfunnsutviklingen fra ca. 1850 til 1918.

Bestandsanalysen viser at vi har rundt 1700 registrerte privatarkiv fra Buskerud. Bestanden utgjør ca. 4500 hyllemeter. Det er få bevarte næringslivsarkiver etter 1975 og få organisasjonsarkiver etter 2000. Den bevarte arkivbestanden avspeiler ikke det kulturelle mangfoldet i fylket.

I Buskerud er det ingen arkivinstitusjon som har et helhetlig ansvar for å bevare privatarkiver fra fylket, med unntak av Arbeiderbevegelsenes arkiv og bibliotek. Viktige samfunnssektorer er ikke dokumentert, det er få og spredte ressurser til privatarkivarbeidet og magasinkapasiteten er liten. Fylket har for liten spesialkompetanse på arkiv – spesielt elektroniske arkiv. Det er få eller ingen digitalt skapte arkiver som er bevart.

Veien videre: Det jobbes for en bedre organisering av privatarkivarbeidet i den nye regionen, samt for sikre magasiner og flere fellestjenester. Innsamlingsprosjekter skissert i bevaringsplanen er satt på vent, inn til ny region er etablert.

Når det gjelder Viken-gruppen, er det et ønske om å fortsette det faglige samarbeidet og etter hvert skrive en felles plan for Viken-regionen fra 2024. En kortversjon av planene vil bli utarbeidet våren 2020 med tanke på informasjon til den nye fylkeskommunen og politikere.

I alle tre fylkene vil det derfor være fokus på ordning, registrering og publisering av privatarkiv før en ny organisering av privatarkivarbeidet er på plass. Viken-gruppen ønsker å også å videreutvikle begrepet bærekraftig bevaring som er lansert i planene. Vestfoldarkivet vil prioritere å jobbe med konvertering av excel-filer inn i Asta og publisering på Arkivportalen under overskriften Privatarkiv i Buskerud.

Med hilsen

Ann Tove Manshaus
rådgiver